

Aanbiedingsbrief

aan: Algemeen Bestuur RUD Utrecht
van: DB RUD Utrecht
steller: Hugo Jungen
onderwerp: Koers RUD Utrecht 2020
t.b.v.: AB-vergadering 3 juli 2020
bijlage: -

Status

- ter kennisneming
  - ter (oriëntatie) bespreking
  - ter besluitvorming
-

Samenvatting

In onderstaande gespreksnotitie wordt het Algemeen Bestuur gevraagd een keuze te maken v.w.b. het integreren van het traject Kleur Bekennen in het programma Implementatie Omgevingswet.

Voorstel

Het Algemeen Bestuur:

1. neemt kennis van de gespreksnotitie Koers 2020
  2. vraagt de organisatie een voorstel voor te bereiden voor DB en AB m.b.t het integreren van Kleur Bekennen in het Programmaplan Implementatie Omgevingswet.
  3. vraagt de organisatie het vervolg traject (2de deel van de uitwerking) van Berenschot niet in uitvoering te nemen (gezien voorstel 2)
-

Communicatie en medezeggenschap

Na besluitvorming in DB en AB over vervolg, gemeenteraden en provinciale staten informeren

---

Financiën

Beperking uitgaven voor implementatie Kleur Bekennen

Juridische toets

-

Toelichting

Gespreksnotitie Koers RUD Utrecht 2020

Naar aanleiding van de vergadering van het AB op 28 mei j.l. heb ik de behoefte met de leden van het Algemeen Bestuur van gedachte te wisselen over de koers en prioriteiten voor de komende periode. En dan met name hoe we verder moeten met het traject Kleur Bekennen en de langere termijnvisie op onze dienst in de regio. Als basis voor dit gesprek heb ik een aantal gedachten op een rij gezet.

De vergadering van het AB van donderdag 28 j.l. was in velerlei opzichten een interessante vergadering. En ook een vergadering die de noodzaak tot het maken van heldere keuzes bevestigd. De besluitvorming en de discussie over de financiële middelen voor de invoering van de Omgevingswet geven aan dat transparantie over de keuzes gewenst en noodzakelijk is. Of zoals Eelco Eerenberg het noemde, om 'grijze' besluitvorming te voorkomen. Voor ons als organisatie is dit uitermate belangrijk, immers we willen werken vanuit de bestuurlijk meegegeven kaders. Zowel inhoudelijk als financieel.

Voor wat betreft de inhoudelijke kaderstelling zijn we met elkaar het traject Kleur Bekennen gestart in mei 2019, vanuit een gezamenlijk gevoelde behoefte aan een toekomstperspectief. Een traject dat geresulteerd heeft in een gewenste ontwikkelrichting voor de RUD Utrecht als Technische Adviserende Uitvoeringdienst (TAU), de rode kleur. Met als nadrukkelijke en noodzakelijke basis, de blauwe kleur. In de vergadering van het AB van 27 maart 2020 is deze ontwikkelrichting bestuurlijk bekrachtigd. Een heldere kaderstelling wat mij betreft.

Voor de invoering van de Omgevingswet lag dat anders. Ten tijde van mijn aantreden als directeur bij de RUD Utrecht medio september 2016 was het credo duidelijk. Invoering van de Omgevingswet moest geen prioriteit krijgen bij de RUD. Specifiek budget voor de invoering van de wet werd derhalve niet beschikbaar gesteld en de deelnemers stonden op het standpunt dat invoering van de Omgevingswet vooral een zaak van de deelnemers zelf was/is. Een bestuurlijk standpunt dat formeel nooit is aangepast. In het najaar van 2019 heb ik met steun van het DB een start gemaakt met de voorbereiding van onze organisatie op de komst van de Omgevingswet. In de wetenschap dat dit, natuurlijk, extra kosten met zich mee zou gaan brengen. Bij de bespreking in het DB over het resultaat van 2019 hebben we hierover gesproken en besloten het AB voor te stellen een bestemmingsreserve te treffen voor, een deel van, de kosten die de voorbereiding van de Omgevingswet met zich mee zou brengen. Zowel bij bestuurders als regievoerders werd het treffen van deze bestemmingsreserve als een logische keuze gezien. Hiermee ontstond een vorm van impliciete kaderstelling en goedkeuring om als organisatie aan de slag te gaan met de Omgevingswet. Inmiddels ligt er een degelijk Programmaplan en wordt de invoering van de Omgevingswet bij de RUD Utrecht voortvarend ter hand genomen. Het uitstel van de invoeringsdatum doet hier niet zoveel aan af of bij.

De impliciete vorm van kaderstelling die hier heeft plaats gevonden is kwetsbaar (gebleken). Zeker als er onderweg onverwachte gebeurtenissen ontstaan zoals de Corona-crisis. Immers, wij (DB en organisatie) hadden de extra kosten die de invoering van de Omgevingswet met zich mee brengt gedacht te dekken uit onze reserves en daarmee beoogd de deelnemers niet expliciet te hoeven vragen om extra financiële middelen voor de invoering. Daarmee werd de inhoudelijke kaderstelling via het Programmaplan vastgesteld en de financiële kaderstelling via de 1^e Bestuursrapportage. Door de Corona-crisis moest een oplossing gevonden worden voor de achterblijvende opbrengsten, en die is gevonden met het eenmalig omzetten van de variabele bijdrage naar een vaste bijdrage. Door deze noodzakelijke ingreep zijn echter de kosten samenhangend met de invoering van de Omgevingswet weer volledig in de spotlights gekomen. Met als gevolg de verschillende vragen van de bestuursleden over de noodzakelijkheid, de omvang, de samenloop met Kleur Bekennen en de formele gang van zaken (of die wel juist was). Naar mijn mening terechte en logische vragen.

Voor wat betreft de formele besluitvorming zullen we bij de 1^e Bestuursrapportage 'het been bijtrekken'. Ik ben verheugd dat we de variabele bijdragen eenmalig kunnen omzetten in een vaste bijdrage en dat over het algemeen de uitgaven voor de Omgevingswet worden gesteund, met de aantekening dat de organisatie gevraagd wordt zoveel mogelijk te remmen op de uitgaven hiervoor. In de praktijk zijn al de nodige verplichtingen aangegaan en kost de inzet van onze mensen nu eenmaal tijd. En tijd is geld bij de RUD Utrecht sinds de invoering van de outputfinanciering. Overigens is het wel mooi om te zien hoe inzichtelijk onze kosten voor de invoering zijn. Bij onze deelnemers zelf is dat niet het geval, maar dat terzijde. Daar waar we kunnen zullen we de kosten beperken dan wel uitsmeren.

De roep om beheersing van de kosten zal de komende periode vaker gehoord gaan worden. In alle gemeenten staan of komen de budgetten stevig onder druk te staan. De gemeenschappelijke regelingen zullen naar verwachting niet buiten schot kunnen blijven bij het herzien van de uitgaven op de gemeentebegroting. De eerste verzoeken inzake taakstellingen zijn al binnen. Hierop zullen we ons moeten voorbereiden en bezien waar we de kosten kunnen terugbrengen. In ieder geval vanaf 2021.

Dit alles speelt zich af midden in een proces en tijd waarin we Berenschot hebben gevraagd een uitwerking te maken van de vastgestelde ontwikkelrichting, van blauw naar rood oftewel naar een Technische Adviserende Uitvoeringsdienst. Berenschot heeft op verzoek van het AB een eerste inschatting gemaakt van de financiële consequenties. Deze inschatting is middels een begeleidende brief door het DB onlangs aangeboden aan de AB-leden. Van de twaalf deelnemers hebben slechts twee dit feitelijk vertaald in de meerjarenraming (Kadernota/brief), de anderen niet of alleen in een risico-paragraaf. Ook dit is begrijpelijk. Wat betekent dit alles nu voor ons traject Kleur Bekennen en tevens voor de verdere doorkijk voor de langere termijn (model GGD Utrecht als voorbeeld voor de één Omgevingsdienst in Utrecht)? Anders gezegd, hoe reëel is het om kosten te maken voor een ambitie die niet wordt ondersteund door de noodzakelijke investering om die ambities ook feitelijk te kunnen realiseren? In dit licht bezien is het logisch dat AB-leden verzoeken Kleur Bekennen 'te integreren' in het programma implementatie Omgevingswet.

Dit brengt mij tot de vraag aan de leden van het Algemeen Bestuur hierover een principe-standpunt in te nemen. Als voorschot hierop zou ik willen inbrengen dat het integreren van de richting van Kleur Bekennen in het Programma Implementatie Omgevingswet mij een logische keuze lijkt. Ik zou hiervoor in het eerstvolgende DB en AB een voorstel willen inbrengen met een concretere uitwerking van deze integratie. Daarnaast zou ik als voorloper hiervan expliciet willen laten besluiten het 2^e deel van de uitwerking door Berenschot niet verder in uitvoering te nemen. Hiermee doen we naar mijn mening recht aan de gevoelens in het AB en aan de realiteit. En geeft het voor iedereen, zowel in de organisatie maar ook voor regievoerders en anderen binnen de RUD-gemeenschap de benodigde duidelijkheid. Dat betekent dat Kleur Bekennen qua richting heeft opgeleverd hetgeen we vooraf in mei 2019 beoogd hebben, een gezamenlijke ambitie qua ontwikkelrichting. Die duidelijkheid is gegeven en blijft wat mij betreft onverkort overeind. Voor wat betreft de uitwerking van Kleur Bekennen zetten we voor zover mogelijk de gewenste verandering binnen de RUD Utrecht door langs de lopende lijnen in de organisatie, de implementatie Omgevingswet en individuele kansen die zich voor doen. Een mooi voorbeeld hiervan is de nieuwe productontwikkeling op het thema Energie met behulp van provinciale financiering.

Dat door deze keuze en bijsturing de gewenste ontwikkelingen minder snel zullen gaan dan wellicht gewenst, is een logisch gevolg. Wij verwachten met de integratie van het traject Kleur Bekennen en implementatie Omgevingswet de kosten te kunnen beperken, echter een deel van de gewenste ontwikkelingen (waarvoor bijvoorbeeld eenmalige middelen om afscheid te nemen noodzakelijk zijn) zullen geen doorgang vinden. Dit betekent ook dat de beweging naar een meer 'rode kleur' meer tijd nodig heeft.

Arnhem, 5 juni 2020

Hugo Jungen
directeur RUD Utrecht